

Sosnowiec, dnia 16.06.2023 r.

WBM.033.131.2023

URZĄD MIEJSKI w SOSNOWCU
BIURO RADY MIEJSKIEJ

wpłynęło 19.06.2023

L.dz.

Podpis

Szanowna Pani
Wanda Olko
Przewodnicząca Komisji Budżetowej
Rady Miejskiej
w Sosnowcu

W związku z omawianym na posiedzeniu Komisji Budżetowej w dniu 21.06.2023 roku tematem: „Omówienie pozycji dochodów budżetowych dot. udziału gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu CIT i PIT.” przedstawiam w załączeniu przygotowany materiał w tym zakresie.

Z upoważnienia Prezydenta
SKARBNIK MIASTA

[Signature]
mgr Anna Gubryś

Otrzymują:

- 1) Adresat
- 2) a/a

NACZELNIK
WYDZIAŁU BUDŻETU MIASTA

[Signature]
mgr inż. Justyna Bieszyńska

Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych PIT i podatku dochodowego od osób prawnych CIT są dzielone pomiędzy skarb państwa i jednostki samorządu terytorialnego. Stanowią one zasadniczą część dochodów własnych j.s.t., a tym samym w istotny sposób wpływają na możliwość finansowania przez samorzady ich zadań własnych. Na wysokość tych dochodów wpływ ma polityka fiskalna państwa, z góry ustalająca system preferencji podatkowych w konstrukcji PIT i CIT oraz zmiany koniunktury gospodarczej. Wielkość udziału gminy we wpływach z podatku PIT w 2023 r. wynosi 38,40% natomiast powiatu 10,25 %.

Rok 2021 był „granicznym” rokiem dla systemu finansów samorządowych, kończącym obowiązywanie dotychczasowego sprawdzonego systemu dochodów JST. Od roku 2022 zaczął obowiązywać nowy, istotnie zmieniony system, który spowodował radykalne zmniejszenie wpływów z tego zasadniczego jak dotąd źródła dochodów bieżących gminy jakim są udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych. Główny wpływ na tą sytuację miał tzw. ”Polski Ład” oraz dokonane w ślad za nim zmiany podatkowe, które spowodowały poważne ubytki w dochodach wszystkich samorządów .

Efektom zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych z lat 2019-2022, zmniejszających obciążenia podatkowe obywateli takie jak: podniesienie kwoty wolnej od podatku, obniżenie pierwszej stawki podatkowej, zerowy PIT dla młodych czy obniżenie stawki tego podatku jest ubytek bieżących dochodów własnych z PIT o **„bezprecedensowej skali”**.

W 2022 r. gmina otrzymała po raz pierwszy udziały w PIT i CIT niezgodnie z wysokością rzeczywistych wpływów podatkowych, lecz ryczałtowo, na podstawie ubiegłorocznych prognoz, obliczonych na 2021 r. przy założeniu inflacji na poziomie 3,3 proc. Kwotę referencyjną rocznego dochodu JST z PIT i CIT na 2022 r. ustalono na poziomie odpowiadającym prognozowanym przez JST dochodom z PIT i CIT na 2022 r. ujętym w Wieloletniej Prognozie Finansowej wg. stanu na maj 2021 r., czyli w najbardziej dotkliwym okresie sytuacji pandemicznej, nie uwzględniając rekordowych odczytów inflacji, dynamiki wynagrodzeń i emerytur mających bezpośrednie przełożenie na wysokość dochodów z PIT.

Porównując lata 2022/2021 wpływy z omawianego podatku były niższe o kwotę **10 654 798 zł**. Wpływały na tym zmniejszonym poziomie w postaci 12 równych rat według wcześniej wyliczonej przez rząd prognozy, a nie w postaci udziałów w rzeczywistych wpływach budżetu państwa z PIT. Ubytek 2023/2022 stanowi kwota **54 690 361 zł**. Ubytek dochodów z tego tytułu w latach 2021-2023 wyniósł natomiast **65 345 159 zł**. Należy więc stwierdzić, iż wpływy z podatku PIT przestały być ważnym źródłem wzrostu bieżących dochodów własnych Gminy, jak również drastycznie zmniejszono jego rolę jako głównego czynnika stymulującego wspieranie lokalnego rozwoju gospodarczego naszego Miasta. Wydatki bieżące Gminy natomiast już przed zmianami w systemie podatku PIT rosły szybciej niż dochody bieżące. Obecnie podstawowym czynnikiem wzrostu kosztów wykonywania zadań publicznych są ceny energii oraz surowców energetycznych. Równocześnie rośnie presja inflacyjna oraz wzrost wynagrodzeń, który dodatkowo spowodowany jest wzrostem minimalnego wynagrodzenia.

Należy zauważyć, iż głównym wskaźnikiem „poziomu bezpieczeństwa finansowego” samorządu terytorialnego jest nadwyżka operacyjna, a więc stosunek dochodów bieżących do wydatków bieżących.

Planowana nadwyżka operacyjna, w gminie Sosnowiec, na początek bieżącego roku wynosiła 19 556 364,30 PLN. Jednak w przeciągu zaledwie 5 miesięcy uległa zmniejszeniu i stała się deficytem operacyjnym w wysokości (-) 5 024 349,58 PLN.

Pragnę przypomnieć, że nadwyżka operacyjna jest niezbędna do realizowania inwestycji, jest to swego rodzaju „potencjał inwestycyjny”, czyli określa, jakie gmina ma możliwości finansowe na prowadzenie nowych inwestycji lub spłatę wcześniejszego zadłużenia.

Każdy planowany dodatkowy wydatek, jaki Gmina Sosnowiec chciałaby ponieść w roku 2023 jest wielkim obciążeniem dla budżetu w związku z pogłębiającym się w zastraszającym tempie deficytem operacyjnym.

Deficyt operacyjny ma ogromny wpływ na płynność finansową również w kolejnych latach prognozowanych w WPF oraz przy tworzeniu budżetu na rok 2024, którego termin nieuchronnie się przybliży. Stanowi to realne zagrożenie dla gminy.

Niestety ale należy również stwierdzić, iż żadne dodatkowe jednorazowe wsparcie z rządu z tytułu uzupełnienia subwencji czy wpływów z PIT dla Gminy nie spowoduje większej stabilizacji jej finansów ani nie wpłynie na tak ważną w planowaniu budżetów i ich zmian przewidywalność dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Reasumując, obecnie największym problemem jest drastyczne zmniejszenie dochodów własnych Gminy spowodowane min. wprowadzonymi zmianami w systemie podatkowym, co przedkłada się na wysokość otrzymanego udziału w PIT co w połączeniu z aktualnym wzrostem cen stawia Gminę w bardzo trudnej sytuacji .

UDZIAŁY CIT 2021-2022 WYKONANIE + PROGNOZA 2023

2021 ROK													
2021	plan	styczeń	lutą	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Gmina	75621 § 002	15 754 807	936 291	1 191 289	1 518 660	1 158 828	2 623 382	2 609 399	1 688 227	1 115 165	1 625 894	1 506 611	1 368 327
Powiat	75622 § 002	2 422 010	195 347	248 550	316 855	241 777	547 346	544 428	352 234	232 669	339 228	314 341	285 489
	suma § 002	18 176 817	1 131 638	1 439 839	1 835 515	1 400 605	3 170 728	3 153 827	2 040 461	1 347 834	1 965 122	1 820 952	1 653 816
												razem:	22 064 510
2022 ROK													
2022	plan	styczeń	lutą	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Gmina	75621 § 002	15 411 902	1 191 330	1 284 325	1 284 325	1 284 325	1 284 325	1 284 325	1 284 325	1 284 325	1 284 325	1 284 325	1 284 327
Powiat	75622 § 002	3 229 517	249 723	269 126	269 126	269 126	269 126	269 126	269 126	269 126	269 126	269 127	269 131
	suma § 002	18 641 419	1 441 053	1 553 451	1 553 451	1 553 451	1 553 451	1 553 451	1 553 451	1 553 451	1 553 451	1 553 452	1 553 458
												razem:	18 529 022
2023 ROK													
2023	plan	styczeń	lutą	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Gmina	75621 § 002	21 820 321	1 818 360	1 818 360	1 818 360	1 818 360	1 818 360	1 818 360	1 818 360	1 818 360	1 818 360	1 818 360	1 818 361
Powiat	75622 § 002	4 552 675	379 389	379 389	379 389	379 389	379 389	379 389	379 389	379 389	379 389	379 389	379 396
	suma § 002	26 372 996	2 197 749	2 197 749	2 197 749	2 197 749	2 197 749	2 197 749	2 197 749	2 197 749	2 197 749	2 197 749	2 197 757
												razem:	26 372 996
													Ubytek wykonanych dochodów z CIT 2022 r. do wykonanych w 2021 r.
													-3 535 488
													Wzrost prognozowanych dochodów z CIT 2023 r. do wykonanych 2022 r.
													7 843 974
													SUMA w latach 2021-2023
													4 308 486

UDZIAŁY PIT 2021-2022 WYKONANIE + PROGNOZA 2023

2021 ROK															
	2021	plan	styczeń	lut	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	dodatkowe
Gmina	75621	§ 001	239 226 478	16 897 869	10 602 568	24 501 044	20 741 108	18 022 872	20 939 467	21 571 612	21 940 423	24 386 323	23 431 592	29 891 267	0
Powiat	75622	§ 001	64 139 979	4 530 556	2 842 697	6 569 074	5 560 982	4 832 185	5 614 165	5 783 652	5 882 535	6 538 316	6 282 339	8 014 268	0
		suma § 001	303 366 457	21 428 425	13 445 265	31 070 118	26 302 090	22 855 057	26 553 632	27 355 264	27 822 958	30 924 639	29 713 931	37 905 535	0
														razem:	328 373 704
2022 ROK															
	2022	plan	styczeń	lut	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	dodatkowe
Gmina	75621	§ 001	250 231 886	18 350 490	18 350 490	18 350 490	18 350 490	18 350 490	18 350 490	18 350 490	18 350 490	18 350 490	18 350 490	18 350 494	30 026 002
Powiat	75622	§ 001	67 487 020	4 905 908	4 905 908	4 905 908	4 905 908	4 905 908	4 905 908	4 905 908	4 905 908	4 905 908	4 905 908	4 905 912	8 616 120
		suma § 001	317 718 906	23 256 398	23 256 398	23 256 398	23 256 398	23 256 398	23 256 398	23 256 398	23 256 398	23 256 398	23 256 398	23 256 406	38 642 122
						razem								razem:	317 718 906
2023 ROK															
	2023	plan	styczeń	lut	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	dodatkowe
Gmina	75621	§ 001	207 611 431	17 300 952	17 300 952	17 300 952	17 300 952	17 300 952	17 300 952	17 300 952	17 300 952	17 300 952	17 300 952	17 300 959	0
Powiat	75622	§ 001	55 417 114	4 618 092	4 618 092	4 618 092	4 618 092	4 618 092	4 618 092	4 618 092	4 618 092	4 618 092	4 618 092	4 618 102	0
		suma § 001	263 028 545	21 919 044	21 919 044	21 919 044	21 919 044	21 919 044	21 919 044	21 919 044	21 919 044	21 919 044	21 919 044	21 919 061	0
														razem:	263 028 545
															-10 654 798
															-54 690 361
															-65 345 159
															SUMA ubytków w latach 2021-2023
															Ubytek wykonanych dochodów z PIT 2022 r. do wykonanych w 2021 r.
															Ubytek prognozowanych dochodów z PIT 2023 r. do wykonanych 2022 r.